

Dosarul nr. 2r-174/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul central (jud. R. Țurcan)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M Anton, V. Cotorobai, I. Secieru)

DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursurile declarate de Alexandru Bîrsa, Mariana Bordeniuc și Serghei Bordeniuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sorin Stati împotriva lui Alexandru Stoica, Olga Stoica, Mariana Bordeniuc, Alexandru Bîrsa și Igor Stoica, intervenienți principali din partea reclamantului Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni și Banca Comercială „Moldova Agroindbank” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu notarul public Ludmila Gîscă cu privire la constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Mariana Bordeniuc cu privire la repunerea în termen a cererii de revizuire și au fost respinse ca fiind inadmisibile cererile de revizuire depuse de Serghei Bordeniuc, Alexandru Bîrsa și Mariana Bordeniuc,

c o n s t a t ă:

La 10 august 2017 Sorin Stati a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Stoica, Olga Stoica, Mariana Bordeniuc, Alexandru Bîrsa și Igor Stoica, intervenient principal de partea reclamantului BC „Moldindconbank” SA și BC „Moldova Agroindbank” SA, intervenient accesoriu notarul public Liudmila Gîscă cu privire la constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil nr. 3767 din 16 mai 2016 și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 26 iulie 2018 Sorin Stati a depus o cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat încasarea solidară din contul pârâților în beneficiul său a cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat și cheltuielile de asistență juridică suportate.

La 14 august 2018 reclamantul a mai depus o cerere de concretizare a cerințelor, potrivit căreia a solicitat încasarea solidară în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6000 de lei; a cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat în mărime de 9354 de lei; a cheltuielilor pentru serviciile poștale în mărime de 20,30 de lei; a cheltuielilor pentru asigurarea acțiunii în mărime de 4838,70 de lei și a cheltuielilor pentru citarea pârâților în mărime de 308 lei.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul central, a fost admisă acțiunea depusă de Sorin Stati și a fost constatat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 3767 din 16 mai 2016 a imobilului situat în mun. Chișinău str. xxxxx, încheiat între Alexandru Stoica, Olga Stoica, Igor Stoica, Mariana Bordeniuc și Alexandru Bîrsa, a fost încasat în mod solidar din contul lui Igor Stoica, Mariana Bordeniuc, Alexandru Stoica, Inga Stoica și Alexandru Bîrsa în beneficiul lui Sorin Stati cheltuielile de asistență juridică în mărime de 6000 de lei, cheltuielile pentru achitarea taxei de stat în mărime de 9354 de lei, cheltuieli pentru serviciile poștale în mărime de 20,30 de lei, cheltuielile pentru asigurarea acțiunii în mărime de 4 838,70 de lei, cheltuielile pentru citarea pîrîților în mărime de 308 lei, iar în total suma de 20 521 de lei.

Prin decizia din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Alexandru Bîrsa și de reprezentantul acestuia, avocatul Alexandru Prisac și cererile de alăturare la apel depuse de Olga Stoica, Alexandru Stoica, Igor Stoica, reprezentat de avocatul Eduard Platon și Mariana Bordeniuc, reprezentat de avocatul Lucia Maier, și a fost menținută hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul central.

Prin încheierea din 19 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursurile declarate de către Alexandru Bîrsa, Alexandru Stoica, Olga Stoica, Mariana Bordeniuc și Igor Stoica au fost considerate inadmisibile.

La 18 august 2020 Alexandru Bîrsa a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 19 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, în temeiul prevederilor art. 449 lit. b și c) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 25 noiembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Alexandru Bîrsa, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2020.

La 13 august 2020, Serghei Bordeniuc și la 18 august 2020 Alexandru Bîrsa au depus cereri de revizuire, împotriva deciziei din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 18 ianuarie 2021 Mariana Bordeniuc a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea depusă de Mariana Bordeniuc cu privire la repunerea în termen a cererii de revizuire și au fost respinse ca fiind inadmisibile cererile de revizuire depuse de Serghei Bordeniuc, Alexandru Bîrsa și Mariana Bordeniuc.

La 09 februarie 2021 și la 03 martie 2021 Alexandru Bîrsa, Mariana Bordeniuc și Sergiu Bordeniuc au depus cereri de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, prin care au solicitat admiterea recursurilor, casarea încheierii recurate, admiterea cererii de revizuire și emiterea unei noi încheieri prin care să fie casate toate actele judecătorești cu dispunerea rejudecării cauzei în fond.

Recurenții Alexandru Bîrsa, Mariana Bordeniuc și Serghei Bordeniuc în motivarea recursurilor au invocat că nu sunt de acord cu încheierea instanței de apel prin care au fost respinse cererile de revizuire ca fiind inadmisibile din motiv că au fost depuse cu omiterea termenului procesual.

A susținut că inițial au depus cereri de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2020, ținând cont de faptul că prin aceasta instanța de recurs s-a pronunțat asupra admisibilității recursului. Ca urmare,

termenul pentru depunerea cererii de revizuire se calculează de la data de 19 februarie 2020, momentul emiterii încheierii Curții Supreme de Justiție privind inadmisibilitatea recursului.

Au menționat că în conformitate cu art. 450 lit. c) CPC, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective în cazul prevăzut la art. 449 lit. c) CPC.

Totodată au mai menționat că prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 5 din 17 martie 2020, a fost declarată starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie 2020-15 mai 2020.

Astfel, la 18 martie 2020 a fost emisă Dispoziția nr. 1 a Comisiei pentru Situații Excepționale, prin care la pct. 8 s-au stabilit măsurile specifice în domeniul justiției pe perioada instituirii stării de urgență, conform anexei.

Anexa nr. 1 la Dispoziția menționată, prevede că pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituie potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Deci, instanța de apel la emiterea încheierii contestate nu a ținut cont de circumstanțele enunțate și anume că în perioada 17 martie 2020 -15 mai 2020, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel au fost suspendate.

Ca consecință, instanța de apel prin respingerea cererii de revizuire a încălcat în mod direct dreptul recurenților la un proces echitabil.

Au considerat recurenții că încheierea recurată a fost emisă cu încălcări de procedură ce afectează dreptul lui Serghei Bordeniuc la un proces echitabil, precum și îngrădirea dreptului de acces liber la justiție.

Au mai invocat că modul în care a dispus instanța de judecată să judece revizuirea a fost influențată de una din părți, și anume reprezentantul intimatului Sorin Stati, avocatul Gheorghe Crețu, care anterior a fost președintele completului dat de judecată.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea contestată a fost pronunțată la 26 ianuarie 2021 și a fost expediată părților la 28 ianuarie 2021. Însă, la actele cauzei lipsesc probe prin care s-ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenții au declarat recursurile în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursurile declarate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că Serghei Bordeniuc, Alexandru Bîrsa și Mariana Bordeniuc au solicitat revizuirea deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2019, în temeiul prevederilor art. 449 lit. c) CPC, care stipulează că instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 451 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Colegiul reține că recurenții au invocat drept temei pentru declararea revizuirii art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, care indică că revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În conformitate cu art. 450 lit. c) CPC, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective, în cazul prevăzut la art. 449 lit. c).

Termenul de depunere a cererii de revizuire reprezintă intervalul de timp în interiorul căruia poate fi exercitată calea de atac a revizuirii.

La caz, Colegiul reține că se contestă încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2021, prin care a fost respinsă cererea Mariane Bordeniuc cu privire la repunerea în termen a cererii de revizuire și au fost respinse ca fiind inadmisibile cererile de revizuire depuse de Serghei Bordeniuc, Alexandru Bîrsa și Mariana Bordeniuc.

Respectiv, instanța a considerat că cererile de revizuire sunt depuse cu omiterea termenelor de adresare, prevăzute în art. 450 Cod de procedură civilă, acestea urmând a fi respinse ca inadmisibile, întrucât Capitolul XXXIX al Codului de procedură civilă nu prevede restricții și nu instituie termen de decădere, în cazul omiterii termenului de declarare a cererii de revizuire prevăzut de art. 450 Cod de procedură civilă, revizuentul poate solicita repunerea în termen în conformitate cu prevederile art. 116 Cod de procedură civilă, în acest caz, instanța de judecată urmând să aprecieze „suficiența justificării motivelor invocate pentru prelungirea acestui termen de prescripție”.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel a examinat cererile de revizuire cu aplicarea corectă a normelor legale, indicând că cererile de revizuire a recurenților au fost depuse tardiv, or, norma legală prevede că termenul de 3 luni începe a curge din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective – în cazul prevăzut la art. 449 lit. c).

Totodată, s-a stabilit că Mariana Bordeniuc a solicitat repunerea în termen a cererii de revizuire, invocând starea de pandemie declarată atât la nivel național, cât și mondial.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Raportând la caz, dispozițiile legale enunțate, Colegiul conchide că, instanța de revizuire just a apreciat argumentele revizuyentei/recurente cu privire la omiterea termenului de depunere a cererii de revizuire, deoarece acestea nu pot constitui temei pentru repunerea în termen a cererii de revizuire. Or, la actele cauzei se regăsește și cererea și declarația Mariane Bordeniuc, reprezentată de avocatul Lucia Maier, prin care a luat cunoștință cu actele cauzei la data de 30 iulie 2020 (f. d. 249 vol. IV), iar cererea de revizuire a fost depusă abia la data de 18 ianuarie 2021.

Ca urmare, argumentele invocate de către Mariana Bordeniuc nu justifică imposibilitatea acesteia de a depune cererea de revizuire în termenul prevăzut de legislația în vigoare, cu atât mai mult că a fost asistată și de către un avocat.

Aici, instanța de recurs menționează că, legalitatea deciziei instanței de apel, supusă revizuirii a fost verificată de către instanța superioară, care prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2020, recursurile declarate de către Alexandru Bîrsa, Alexandru Stoica, Olga Stoica, Mariana Bordeniuc și Igor Stoica, au fost considerate inadmisibile.

La fel s-a stabilit că, cererile de revizuire, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2019 au fost înregistrate la data de 13 august 2020 de către Serghei Bordeniuc și la data de 18 august 2020 de către Alexandru Bîrsa, fapt ce indică asupra tardivității și care n-au solicitat repunerea în termen.

Drept consecință, având în vedere că cererile de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2019, au fost depuse de către Serghei Bordeniuc, Alexandru Bîrsa și de către Mariana Bordeniuc cu omiterea termenului de 3 luni, fără a fi invocate temeiuri plauzibile în justificarea omiterii acestui termen prevăzut de art. 450 lit. c) CPC, și prin urmare, temeinic și legal instanța de revizuire a ajuns la concluzia de a respinge cererea depusă de către Mariana Bordeniuc cu privire la repunerea în termen a cererii de revizuire și de a respinge ca fiind inadmisibile cererile de revizuire depuse de către Serghei Bordeniuc, Alexandru Bîrsa și de către Mariana Bordeniuc.

Or, neonorarea obligațiilor și drepturilor procedurale în termenul acordat de legislația în vigoare din vina recurenților, nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova, încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO sau încălcarea principiului contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, garantat de art. 26 Cod de procedură civilă.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de Alexandru Bîrsa, Mariana Bordeniuc și Serghei Bordeniuc.

Se menține încheierea din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sorin Stati împotriva lui Alexandru Stoica, Olga Stoica, Mariana Bordeniuc, Alexandru Bîrsa și Igor Stoica, intervenienți principali din partea reclamantului Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni și Banca Comercială „Moldova Agroindbank” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu notarul public Ludmila Gîscă cu privire la constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru